

Comitetul de Macrostabilitate – ce spune legea și ce își închipuie cei care n-au citit-o

Articol de Adrian Vasilescu apărut în Ziarul Financiar din 5 august 2015

Se înființează, deci, Comitetul Național de Supraveghere Macroprudențială a Sistemului Financiar. După ce însă Guvernul a publicat structura Consiliului ce va conduce acest Comitet (președinte – guvernatorul BNR, membri – prim-viceguvernatorul și viceguvernatorii BNR, doi reprezentanți ai Autorității de Supraveghere Financiară și doi reprezentanți ai Executivului) știrea a făcut explozie. Cineva a aruncat în spațiul public o petardă (că respectivul Comitet ar emite “recomandări obligatorii” – un oximoron, prin urmare) și s-a stârnit furtuna. Un cor ad-hoc, format din politicieni, profesori de economie, avocați, analiști, s-a grăbit să pună la colț proiectul de lege. Fără ca măcar să-l fi citit. În mass-media au căpătat repede notorietate formule cum sunt: “Lovitură de stat”; “Guvernatorul Isărescu deasupra Guvernului”; “Macro Isărescu, micro suveranitate”; “ Guvernul sub tutela BNR”.

Se subînțelege că autorii acestor formule n-au citit proiectul de lege. Fiindcă formulele vânturate sunt invențiile lor. “Recomandări obligatorii”, bunăoară. Un oximoron, într-adevăr. Dar această sintagmă – „recomandări obligatorii” – nu există nici în litera și nici în spiritul proiectului de lege.

De unde a fost scoasă? Din asocierea anapoda a două cuvinte, care au circulat în spațiul public. Și care au fost prinse din zbor: “recomandare” și “obligativitate”. Fără ca, în proiectul de lege, ele să fie folosite în același context.

Să judecăm. Proiectul de lege, elaborat de Guvern, prevede că în România va funcționa un Comitet Național pentru Supravegherea

Macroprudențială. Și care va asigura cooperarea inter-instituțională între: 1) BNR; 2) Autoritatea de Supraveghere Macroprudențială și 3) Guvern. Cu precizarea: “Fără a se aduce atingere prerogativelor conferite de lege celor trei autorități!...” Comitetul va avea ca obiectiv fundamental “să asigure o contribuție sustenabilă a sistemului financiar la creșterea economică”. Enumăr câteva atribuții: să identifice și să analizeze informații din sistemul financiar; să evalueze riscurile sistemice; să facă recomandări și avertizări pentru a asigura prevenirea și diminuarea riscurilor sistemice.

Ce vedem, de fapt? Că a fost învățată lecția crizei. Și că se adoptă măsuri la nivelul Uniunii Europene – căci astfel de comitete s-au înființat în majoritatea statelor UE și sunt în curs de înființare în toate celelalte state – fiind înputernicite să facă recomandări guvernelor, în scopul menținerii stabilității financiare. Și în România, acest Comitet va fi responsabil de coordonarea gestiunii crizelor financiare și va emite recomandări în vederea reducerii riscului de contaminare. Asigurând, în acest sens, cooperarea și schimbul de informații cu Comisia Europeană, cu Autoritatea Bancară Europeană, cu Comitetul European pentru Risc Sistemic, precum și cu autorități echivalente din alte state membre ale Uniunii Europene.

De aici au început confuziile. De la comentarea acestei prevederi “după ureche”. Fiindcă proiectul de lege stipulează cum nu se poate mai clar: destinatarii recomandărilor (BNR, ASF și Guvernul) “trebuie să adopte măsuri corespunzătoare, inclusiv emiterea de reglementări” și, după caz, “să întreprindă acțiuni în vederea diminuării riscurilor asupra cărora au fost avertizate”. În ce constă obligativitatea? În a nu fi aruncate la coșul de gunoi aceste recomandări. În egală măsură, BNR, ASF și Guvernul sunt obligate: 1) “să informeze Comitetul cu privire la măsurile adoptate”; 2) iar, dacă au alt punct de vedere, “să furnizeze o justificare corespunzătoare”.

Și, dacă așa stau lucrurile, unde-i lovitura de stat? Unde scrie că Guvernatorul Isărescu va fi șef peste Guvern? Și, mai cu seamă, de unde și până

unde spaima că vor fi emise „recomandări obligatorii”? Când, de fapt, scopul este cooperarea profesională între BNR, ASF și Guvern pentru întărirea stabilității financiare.